

Na zamyslenie

Stáva sa, že ľudia, ktorým chýbajú vo vecnej diskusii argumenty, zvýšia hlas a zaženú do kúta toho, kto chcel byť ich partnerom v dialógu. Tým, aspoň na nejaký čas, z neho urobia umlčaného jedinca, ktorý ak nechce zvyšovať napätie, radšej sa stiahne. Ďalšie pokračovanie vzťahu záleží obyčajne od inteligencie toho umlčaného, lebo ten druhý, ktorý chce byť prvým a ktorý mal byť subjektom dialógu, odchádza víťazne z boja v presvedčení ošial'u víťazstva. Ale kto vlastne vyhral?

Scenár sa nápadne podobá tomu Ježišovmu pred Pilátom a poprednými mužmi. Ten chudák Pilát. Chudák, lebo kupčí s pravdou, a pritom vie, že Ježiš je nevinný. Pilát ho odsúdi, hoci jeho moc a Ježišov záujem o dušu nenesú v sebe znaky konkurenčných záujmov. Do hry vstupuje aj jeruzalemská luza, ktorá nemá vlastnú tvár a dáva sa bezcharakterne najat' do služieb nepravdy a klamstva. A Ježiš mlčí. Luza sama až tak veľmi Ježiša nepozná. Sú tu však iní, ktorí ho síce tiež dobre nepoznajú, ale cítia v sebe dosť oprávnenia na to, aby iným hovorili, čo treba hovoriť a robiť, keď ide o odstránenie niekoho pre nich nepohodlného. Umlčané svedomie? Treba kričať proti Ježišovi, lebo predstavitelia národa si tak zmysleli. Neboli alebo nechceli byť schopní porozumieť Kristovi, a preto si najímajú luzu, ktorá je ochotná bezzásadovo kričať čokoľvek? Duchovná výbava obidvoch skupín, teda predstaviteľov národa i luzy, je úbohá a chudobná a stojí v priepastnom protiklade oproti čistému charakteru Nevinného. Jeho jemná obrana mlčaním ich nezaujímá. Ešte tak pohana Piláta provokuje, že sa chváli mocou, ktorú má, a ani nevie, že ju má „zhora“. Náboženský vodcovia sú poznačení žiarlivosťou a nenávisťou voči ináč zmýšľajúcemu Galilejčanovi v Judei. Nenaučili sa, že na obvinenie sú potrebné dôkazy a bremeno dokazovania je na tom, kto niečo tvrdí. Podliehajú sebaklamu neomylnosti. Tu sa tiež jasne ukazuje, že tam, kde prehovoria emócie odviazaného a nespútaného hnevu, logika pravdy nemá miesto a nikoho nezaujímá.

Ježiš mlčí. V nemohre lásky a jemnocitu hrá svoju partitúru veľmi statočne. Zatiaľ je ticho a váži slová, lebo tie znejú v inom spektre počuteľnosti a chápania, a v prostredí hrubej predpojatosti by aj tak vyzneli naprázdno. Za Ježišom sú skutky, ktoré hovoria o jeho добрôte a láske. On však mlčí, ale nie preto, že by nemal argumenty, ale na ich predloženie má svoju presnú hodinu. On vie, kedy ten okamih príde. Vtedy, keď aj príroda zhasne svetlá a svet zakúsi svoju temnotu a suchopárnosť. Potom On začne zažívať svoje svetlo. Dôjde na jeho slovo. Na pokorné slovo lásky,

milosrdenstva a odpustenia. Na budujúce slovo, ktoré dáva novú nádej a sprístupňuje život na jeho krajších stránkach. Jeho zmŕtvychvstanie na Veľkú noc dáva jeho slovám vážnosť a potvrdzuje ich neomylnosť.

Čitateľom Kavečianskeho spravodaja a obyvateľom tohto nádherného kúsku zeme pod Harbkom a Sivcom želim čas radostnej nádeje, mnoho dobrých priateľov, ku ktorým by som rád patrila aj ja, aby sme si navzájom sprístupňovali horizonty poznania dobra a pravdy a spoločne sa mohli započúvať do veľkonočného „Alleluja“. Požehnané veľkonočné sviatky.

Ondrej Nagy, váš duchovný otec

Miestny úrad informuje

Zámery MČ Kavečany na r. 2013

V schválenom rozpočte mesta Košice na rok 2013 je pre mestské časti vyčlenená čiastka podielových daní len vo výške roku 2012. Na základe toho MÚ Kavečany pripravil rozpočet mestskej časti na rok 2013, kde sú bežné výdavky nižšie, ako boli v roku 2012. Aj napriek tomu sú naplánované dotácie pre našu materskú školu, ZŠ Polianska, TJ Mladosť Kavečany aj Enduro klub Kavečany. Kapitálové výdavky sú však podstatne vyššie, pretože sa počíta s komplexnou rekonštrukciou verejného osvetlenia a výstavbou viacúčelového ihriska. Ako sme už v minulých číslach Kavečianskeho spravodaja informovali, MČ Kavečany ešte v r. 2010 podala žiadosť na financovanie rekonštrukcie verejného osvetlenia z operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast. Po dva a pol rokoch vyhodnocovania žiadosti sme v závere minulého roka dostali rozhodnutie Ministerstva hospodárstva SR o neschválení našej žiadosti z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov alokovaných pre túto výzvu. Poslali sme žiadosť o preskúmanie rozhodnutia o neschválení, avšak pravdepodobnosť úspechu je malá.

Naše verejné osvetlenie je zastarané, vysoko energeticky náročné a poruchové. Potrebu rekonštrukcie nám vždy pripomína tma, ktorá padne na MČ Kavečany, keď zafúka silnejší vietor a poistky a ističe vypnú osvetlenie. Spôsobuje to skrat na vedení, preto sa tiež musí vymeniť. Súčasťou rekonštrukcie je aj zahustenie svetiel.

Financovanie tejto rekonštrukcie je v rozpočte

navrhované z troch zdrojov. Prvým sú vlastné úspory z minulých rokov na tento účel šetrené. Druhým zdrojom je príspevok mesta Košice vo výške zodpovedajúcej podielu svetiel na uliciach v správe mesta z celkového počtu svetiel verejného osvetlenia. Na ostávajúcu časť, ktorá tvorí približne jednu štvrtinu celkových nákladov si MČ vezme úver. Celkové skutočné náklady budú jasné po aktualizácii projektu a uskutočnení verejného obstarávania.

Pre možnosť výstavby viacúčelového ihriska je potrebné dohodnúť pre MČ dlhodobý prenájom pozemku od vlastníka - Pozemkového spoločenstva obce Kavečany, resp. od nájomcu - TJ Mladosť Kavečany.

Ing. Ján Kupec, starosta

Je čipovanie zvierat povinné?

Podľa nového zákona o veterinárnej starostlivosti, musia byť všetky psy, mačky a fretky narodené po 1.11.2011 nezameniteľne označené čipom. Čip (mikročip) je zariadenie majúce vzhľad zrnka ryže, ktoré sa pomocou aplikátora (podobá sa väčšej ihle) aplikuje do podkožia na ľavú stranu krku psa, mačky, fretky. Na psy, mačky a fretky, ktoré sa narodili pred účinnosťou zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 39/2007 Z. z.“), t.j. pred 1.11.2011, sa vzťahuje dvojročné prechodné obdobie v súlade s § 54b ods. 5) zákona č. 39/2007 Z. z.. Počas plynutia prechodného obdobia, ktoré končí dňa 30. septembra 2013 musia byť psy, mačky alebo fretky označené transpondérom – mikročipom alebo tetovaním. Táto výnimka sa však nevzťahuje na zvieratá, ktoré sú predmetom predaja, tie musia byť začipované ešte pred zmenou majiteľa bez ohľadu na ich dátum narodenia. Číselný kód ukrýva všetky dôležité údaje, teda meno, plemeno či vek zvieratka, ale aj údaje o majiteľovi a kontakt. Označenie tetovaním je stále platné, ale iba ak bolo vykonané pred 3.7.2011. Ak bolo tetovanie vykonané až po tomto dátume, majitelia zvierat majú povinnosť označiť svojich psov, mačky a fretky dodatočne ešte aj mikročipom.

Aplikáciu transpondéra – mikročipu, môže vykonávať len veterinárny lekár, ktorý je aj zodpovedný za prevedenie aplikácie. Zodpovednosťou veterinárneho lekára je si overiť funkčnosť transpondéru - mikročipu pred aplikáciou a po aplikácii na zvierati.

Údaje o identifikácii zvierat a vlastníka musia byť vedené v Centrálnom registri spoločenských zvierat (ďalej len „CRSZ“). Údaje do CRSZ zadáva veterinárny lekár, ktorý vykonal identifikáciu zvierat.

Spoločenské zvieratá, ktoré bolo identifikované transpondérom - mikročipom resp. tetovaním pred účinnosťou zákona č. 39/2007 Z. z. a nie je registrované v CRSZ resp. v SRZ, jeho registráciu do CRSZ vykoná veterinárny lekár pri najbližšej vakcinácii proti besnote spolu so zadáním údajov o vakcinácii.

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky zriadila počítačovú databázu pre CRSZ v súlade s § 6 ods.2 písm. u) zákona č. 39/2007 Z. z.. Počítačovú databázu pre Centrálny register spoločenských zvierat www.crsz.sk prevádzkuje Komora veterinárnych lekárov Slovenskej republiky v súlade s § 19 ods. 3 zákona č. 39/2007 Z. z..

Pozor ! Pokuta za nezačipovanie sa môže vyšplhať až na 300 eur!

Čipovanie uľahčí identifikáciu zatúlaného, zrazeného alebo zraneného psa niekde pri ceste alebo v parku a tým pádom zvýši šance na návrat k pôvodnému majiteľovi.

JUDr. Božena Hanudel'ová, prednosta

Celoročné upratovanie veľkokapacitnými kontajnermi

Systém celoročného upratovania je rovnaký ako v roku 2012. Je založený na pravidelnom dodávaní a vyprázdňovaní veľkokapacitných kontajnerov pre nadrozmerný odpad vo vopred určených termínoch.

Každý veľkokapacitný kontajner bude na určenom stanovišti **7 dní**. Deň dodania a stiahnutia kontajnera je **štvrtok**.

Termíny a stanovištia veľkokapacitných kontajnerov:

1.	07.03. - 14.03.	Šamborská 5
2.	11.04. - 18.04.	Lovecká 9 - 10
3.	09.05. - 16.05.	K ihrisku 24
4.	06.06. - 13.06.	Vyšná 10
5.	04.07. - 11.07.	Široká - MÚ
6.	01.08. - 08.08.	Na Rožku
7.	29.08. - 05.09.	Budanová - otočka
8.	26.09. - 03.10.	Šamborská 27
9.	24.10. - 31.10.	Kadlubská 25
10.	21.11. - 28.11.	Široká - MÚ

Mária Horváthová

Výzva

MÚ MČ Košice – Kavečany vyzýva svojich obyvateľov k jarnému upratovaniu okolia svojich nehnuteľností a to najmä pozametaniu miestnych komunikácií od posypového materiálu po zimnej údržbe. Pozametanie posypový materiál je možné použiť pre vlastnú potrebu alebo ho umiestniť mimo komunikácií tak, aby neprekážal a mohol sa použiť na budúcu zimnú sezónu.

Ing. Ján Kupec, starosta

Koľko nás je ?

K 20. marcu 2013 žije v našej mestskej časti 1200 obyvateľov, z toho 597 mužov a 603 žien. Detí do 15 rokov je 183, od 15-60 rokov 806 a starších ako 60 rokov 211 občanov.

Mária Horváthová

Zmeny v platení úhrad koncesionárskych poplatkov

V súvislosti s novelizáciou zákona o úhrade za služby verejnosti poskytovaných RTVS (zákon NR SR č. 340/2012 Z. z.) sú od 1.1.2013 v platnosti zmeny v povinnosti platenia úhrad (koncesionárskych poplatkov).

Jednou z najzávažnejších zmien je možnosť **uplatnenia oslobodenia** od povinnosti platiť úhradu, polovičnú sadzbu úhrady alebo platenia úhrady z dôvodu viacnásobného odberu u **odberateľa elektriny** ktorým je:

- **osoba s ŤZP** (ťažkým zdravotným postihnutím)
- **dôchodca bez príjmu zo zárobkovej činnosti**
- **poberateľ dávky v hmotnej núdzi**
- **odberateľ s viacerými odbernými miestami elektriny**

Podrobné informácie a rady ako postupovať v platení koncesionárskych poplatkov, aj to ako a na základe akých dokladov si uplatňovať nároky na oslobodenia od platenia poplatkov, nájdete v **MANUÁLI - úhrady koncesionárskych poplatkov**, ktorý je zverejnený na internetovej stránke www.rtvs.sk, tiež na informačnej tabuli nášho miestneho úradu.

Kópie dokladov (bez potreby overenia) preukazujúce oslobodenie od platenia poplatkov je potrebné doručiť RTVS v termíne do **30.6.2013**. Občania, ktorí v tejto lehote preukážu dokladmi svoje nároky na oslobodenie, získajú toto oslobodenie **späťne** od začiatku roka 2013. Po tomto termíne už nebude možné so spätnou platnosťou akýmkoľvek spôsobom uplatňovať predmetné oslobodenia.

Pre Vaše prípadné otázky je zriadená platená Infolinka RTVS s telefónnym číslom **18288**, ktorá je k dispozícii 7 dní v týždni v čase od 8.00 do 20.00 hod.

Ing. Róbert Moško

Meranie koncentrácie radónu v Kavečanoch

Máte doma radón?

Radón je rádioaktívny plyn vznikajúci pri premene uránu, ktorý sa nachádza v zemskej kôre a je súčasťou takmer všetkých pôd a hornín. Vo voľnom ovzduší tento plyn nie je zdraviu škodlivý. Na zemský povrch preniká z relatívne veľkých hĺbok a cez rôzne netesnosti v podlažiach domov sa

môže dostávať priamo do interiéru vášho domu, kde sa môže koncentrovať väčšie množstvo plynu, ktoré pri nadýchnutí ohrozuje vaše zdravie. Rádioaktívne častice pri vyšších dávkach môžu poškodiť u človeka pľúcne tkanivo s následným vznikom rakoviny pľúc. Toto riziko je samozrejme tým vyššie, čím viac radónu sa v uzavretom prostredí nachádza. **Musíme však tiež pripomenúť, že u fajčiarov je riziko vzniku rakoviny niekoľkonásobne vyššie!**

Problém s radónom je riešený všade vo svete, preto aj Svetová zdravotnícka organizácia upozorňuje na riziká a sleduje jeho výskyt. Vplyv radiačnej záťaže na ľudí z prírodných zdrojov nie je možné limitovať. Je možné ho len regulovať, a to zavádzaním tzv. „smerných hodnôt“. Hodnota objemovej aktivity radónu v obývaných priestoroch novostavieb by mala ročne predstavovať maximálne 200 Bq/m³ a u starších stavieb by nemala prevýšiť 400 Bq/m³. Pri prekročení týchto hodnôt je potrebné vykonať nápravné opatrenia.

Radón v Kavečanoch

Našu mestskú časť zaradila Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave do skríningu radónu v pobytových priestoroch na základe demografických štúdií a tiež na základe výsledkov mapovania Košíc v roku 1999, kedy boli vypracované mapy radónového rizika. Konštatovalo sa, že viac ako polovica územia mesta spadá do stredného radónového rizika. Avšak severozápadné časti mesta Košice, kde je geologické podložie tvorené staršími horninami, bol zistený vyšší podiel v strednom radónovom riziku (až 52 %) a výrazne zvýšený podiel vysokého radónového rizika (72 %), čo je vysoko nad slovenský priemer. Pracovisko oddelenia radiačnej hygieny Slovenskej zdravotníckej univerzity v spolupráci s geologicko-prieskumnou organizáciou Ludovika Energy s.r.o., ktorá pomohla materiálne a organizačne skríning zabezpečiť, nám zaslali v prvej polovici roku 2012 sady detektorov, spolu s dotazníkmi a návodmi pre ich umiestnenie. Každá rodina, ktorá sa skríningu zúčastnila, už má v rukách výsledky.

Z nameraných údajov bolo zistené, že v sledovaných objektoch našej mestskej časti smernú hodnotu 400 Bq/m³ prekročilo 30,4% pobytových a 30,8% nepobytových priestorov.

Hlavným a najzávažnejším zdrojom radónu v objektoch je vo väčšine prípadov geologické podložie. K narastaniu objemov radónu v domoch, a teda aj k zvýšenému zdravotnému riziku, dochádza pri užívaní stavieb s nedostatočnou izoláciou podláh a problém vzniká aj zatepľovaním stavieb, ktoré sa v posledných rokoch stalo veľmi populárnym, keďže podstatne znižuje náklady na vykurovanie. Dôležitá prirodzená výmena vzduchu sa však týmto zásahom zníži na minimum a v takýchto prípadoch je teda potrebné bezpodmienečne často vetrať.

Novostavby a staršie stavby

Pri novej výstavbe je rozumné dať si prítomnosť radónu na pozemku zmerať. V prípade, že je radónové riziko vyššie a pozemok je zaradený do stredného stupňa rizika, je potrebné použiť špeciálnu protiradónovú izoláciu. Táto však zároveň slúži ako hydroizolácia, takže sa naraz ošetrí dve

potreby naraz. Ak slúži na hydroizoláciu fólia, natavuje sa na základovú dosku a dôraz sa kladie hlavne na jej spojoch. Podobne pozorne treba nanášať aj protiradónovú izoláciu vo forme náterovej hmoty a to hlavne v miestach plynových prestupov vody, plynu či kanalizácie do domu. Stavať je potrebné z materiálov, ktoré sú certifikované.

Pred radónom sa dá ochrániť aj staršia stavba. Ide o dodatočné tzv. nepriame technické riešenia, ku ktorým patrí najmä utesnenie prestupov plynu, vody atď., cez základy a steny, riešenie izolácií podláh alebo realizácie dodatočného odvetrávania priestorov. Zvýšené radónové riziko môžu aj v tomto prípade predstavovať použité stavebné materiály, ktoré sa v hojnej miere využívali v minulosti na stavbu objektov. Aj v tomto prípade však platí, že efektívnym spôsobom ako sa proti nahromadenému radónu brániť je dostatočné vetranie.

Ing. Róbert Moško

Z nášho života

Spoločenské posedenie darcov krvi

Dobrovoľné darcovstvo krvi má v Kavečanoch dlhoročnú tradíciu. V posledných rokoch, v pravidelných intervaloch, územný spolok SČK v spolupráci s miestnym úradom v Kavečanoch organizuje Kavečiansku kvapku krvi. Teší nás hojná účasť darcov, či už darujú krv na transfúznej stanici v Košiciach, alebo si nájdu čas pri mobilnom odbere v Kavečanoch. So snahou oceniť túto záslužnú činnosť ako aj poďakovať sa všetkým darcom krvi z Kavečian, sme zorganizovali dňa 17.03.2013 spoločenské posedenie. Prítomných v úvode privítala a pozdravila pani Hrabinská – predsedníčka územného spolku SČK v Kavečanoch. Po nej sa už k slovu dostali deti z materskej škôlky, ktoré si pod

vedením svojich učiteliek pripravili hodnotný kultúrny program. Ako prvé sme sa z prednesených básničiek dozvedeli veľa poučných informácií nielen o krvičke, krvných doštičkách, ale aj o krvinkách a srdiečku. Potom nám už dievčence a chlapci zaspievali a zatancovali na ľudovú nôtu. Bolo že to veselo! Ich priadky či začarovávanie „fajerov“ ako aj odzemok nás pobavili a vyčarili úsmev na každej tvári. Všetci prítomní odmenili vystúpenie detí veľkým a srdečným potleskom. Máme nádej, že aj títo malí tanečníci raz budú aktívnymi darcami krvi.

Posedenie pokračovalo krátkym príhovorom pána starostu – Ing Jána Kupca – ktorý poďakoval a povzbudil darcov krvi v ich odhodlaní a aktivite pri darovaní krvi. V príjemnej atmosfére, pri kávičke, pohárikú červeného vína a chutných koláčoch, všetci spomínali na svoje darcovské začiatky a zážitky. Za príspevnia miestneho úradu ako aj sponzorov boli pre darcov pripravené drobné darčeky ako výraz vďaky. Každý si teda z príjemného posedenia odnášal nielen dobrý pocit, ale aj malý darček.

Darcovia dostali „domácu úlohu“ napísať svoj najzaujímavejší zážitok v spojitosti s darovaním krvi, každý príspevok obohatí našu kroniku, touto cestou chceme poprosiť, vás všetkých, ktorí majú zážitok, skúsenosť a chuť podeliť sa, aby prispeli tiež. Svoje príspevky môžete doniesť na úrad do schránky na pripomienky. Vopred ďakujeme.

Veríme, že tieto naše aktivity posmelia všetkých tých, ktorí ešte váhajú s darcovstvom krvi a rozšíria naše rady. Najbližšia príležitosť bude na Kavečianskej kvapke krvi dňa **17. júna 2013 o 7:30 hod.** v kultúrnom dome. Tešíme sa na pravidelných aj nových darcov krvi.

Výbor územného spolku SČK v Kavečanoch

